

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci obžalovaného **R. O. a spol. pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny** podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 a iné trestné činy prerokoval na neverejnom zasadnutí dňa 22. októbra 2014 sťažnosť obžalovaného Ľ. V. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 22. septembra 2014, sp. zn. PK-1T 14/2007, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e .**

O d ô v o d n e n i e

Predmetným uznesením predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku bola svedkovi Ľ. V. podľa § 70 ods. 1 Tr. por. uložená poriadková pokuta vo výmere päťsto €.

Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že poriadková pokuta bola obžalovanému uložená preto, lebo napriek riadnemu a včasnému doručeniu predvolania, ktoré potvrdil dňa 29. júla 2014 vlastnoručným podpisom na návratke doručienky, sa na hlavné pojednávanie konané dňa 22. septembra 2014 nedostavil. Ospravedlnenie, ktoré obžalovaný doručil faxovou správou Špecializovanému trestnému súdu z dôvodu práceneschopnosti a priloženou fotokópiou potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti od 8. septembra 2014 s najbližšou lekárskou kontrolou dňa 26. septembra 2014, vrátane oznámenia nesúhlasu obžalovaného s konaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti, nepovažoval predseda senátu Špecializovaného trestného súdu za ospravedlnenie riadne a včasné. V tejto súvislosti predseda senátu uviedol, že ospravedlnenie bolo odoslané faxom dňa 19. septembra 2014 o 15.48 hod. – 15.52 hod. (piatok), čiže po skončení pracovnej doby súdu, takže súd sa o ňom dozvedel až 22. septembra 2014 o 7.00 hod. Obžalovaný bol práceneschopný

už od 8. septembra 2014. Podľa názoru predsedu senátu mal preto dostatok časového priestoru, aby svoju neprítomnosť oznámil obžalovaný súdu včas a nie na poslednú chvíľu. Predseda senátu poukázal tiež na skutočnosť, že obžalovaný V. sa predchádzajúcich hlavných pojednávaní v predmetnej trestnej veci nikdy nezúčastňoval, ale vždy požiadal súd o vykonanie hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti. Preto, „jeho terajší nesúhlas na konanie v neprítomnosti považuje súd za obštrukciu“.

V ďalšej časti uznesenia predseda senátu odôvodnil výšku uloženej poriadkovej pokuty.

Proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný E. V. v zákonnej lehote sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil. Uloženú poriadkovú pokutu považuje v celom rozsahu za neodôvodnenú, nemajúcu oporu v príslušných ustanoveniach Trestného poriadku. Ospravedlnenie neúčasti na hlavnom pojednávaní považuje za dostatočné, v zmysle vážnosti dôvodu ospravedlnenia. Podmienka, že ospravedlnenie nebolo súdu doručené včas, ktorou tento odôvodňuje uloženie poriadkovej pokuty, by nebola splnená len v prípade jeho doručenia konajúcemu súdu spôsobom, ktorý nezaručuje, že súd sa o jeho neprítomnosti na úkone dozvie včas.

Je pravdou, že bol práceneschopný od 8. septembra 2014, ale ako to vyplýva z prvej strany potvrdenia o práceneschopnosti, pôvodne mala táto trvať do 17. septembra 2014. Po zhoršení zdravotného stavu dňa 18. septembra 2014 musel absolvovať vyšetrenie na pľúcnom oddelení a lekár až po kontrole dňa 19. septembra 2014 rozhodol o ďalšom trvaní dočasnej pracovnej neschopnosti a určil nový termín kontroly na deň 26. septembra 2014 (strana 2 uvedeného potvrdenia).

Obžalovaný uvádza, že následne po zistení, že sa na hlavné pojednávanie určené na deň 22. septembra 2014 nebude môcť dostaviť bezodkladne (19. septembra 2014) faxovým podaním doručil konajúcemu súdu ospravedlnenie s potvrdením o dočasnej práceneschopnosti. Skutočnosť, že súd obsah faxového podania vzal na vedomie až 22. septembra 2014, nemôže byť podľa názoru obžalovaného na ujmu jeho práv. Vykonal všetko potrebné, aby súd dostal jeho ospravedlnenie, čo najrýchlejšie a v čo najkratšom možnom termíne.

Z trestného poriadku je zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní a súd vykonávajú úkony trestného konania medzi 7.00 hod. a 22.00 hod. v úradných miestnostiach. Okrem toho na účinnosť doručenia faxového podania právna úprava nevyžaduje jeho vzatie na vedomie súdom.

Skutočnosť, že sa na hlavných pojednávaniach obžalovaný nezúčastňoval a súhlasil s ich vykonávaním v jeho neprítomnosti neznamena, že sa hlavného pojednávania ani do budúcnosti nezúčastní.

Nezmyselné tvrdenia súdu o obštrukcii považuje obžalovaný V. za prejav zaujatosti predsedu senátu proti jeho osobe.

Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd sťažnosťou napadnuté uznesenie v celom rozsahu ako nedôvodné zrušil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia ako aj konanie, ktoré tomuto uzneseniu predchádzalo a zistil, že sťažnosť obžalovaného L. V. je dôvodná.

Možnosť uloženia poriadkovej pokuty súdom v zmysle § 70 ods. 1 Tr. por. sa viaže na zákonnú podmienku, že dotknutá nevyhovie či už zákonnej výzve alebo predvolaniu, a to bez dostatočného ospravedlnenia. Podstatou „dostatočného ospravedlnenia“ je súdom logicky akceptovateľný dôvod – príčina nevyhovenia, objektívne závažná, nemajúca povahu prejavu svojvôle dotknutej osoby. Včasnosť oznámenia „dostatočného ospravedlnenia“ súdu je žiaduca, ale sama osebe nemôže negovať závažnosť dôvodu. (Samotný priebeh doručovania v závislosti od použitého prostriedku nemusí závisieť na dotknutej osobe).

V posudzovanom prípade sa obžalovaný L. V. dozvedel o pokračovaní svojej dočasnej práceneschopnosti od ošetrojúceho lekára dňa 19. septembra 2014 (č.l. 17 523 – 17 524 spisu). Ešte v ten deň faxoval túto skutočnosť Špecializovanému trestnému súdu (č.l. 17 505 spisu) s priloženým lekárskeym potvrdením. Pre posúdenie včasnosti „dostatočného ospravedlnenia“ potom nie je rozhodujúcou skutočnosťou, že jeho dočasná práceneschopnosť trvala od 8. septembra 2014, ako to posudzuje predseda senátu

Špecializovanému trestnému súdu, ale fakt, kedy sa obžalovaný dozvedel od lekára o predĺžení svojej dočasnej práceneschopnosti a kedy ju od tohto momentu oznámil súdu.

Z predložených dôkazov v spise je zrejmé, že obžalovaný po rozhodnutí lekára o predĺžení práceneschopnosti v ten istý deň zabezpečil vypracovanie ospravedlňujúceho podania adresovaného súdu a jeho odvolanie. Tento postup má povahu „dostatočného ospravedlnenia“ tak z hľadiska závažnosti dôvodu ako aj včasnosti podania.

Nepriliehavá úvaha predsedu senátu o obštrukcii zo strany obžalovaného je v priamom rozpore so zákonným právom obžalovaného rozhodnúť sa pre prítomnosť alebo neprítomnosť na hlavnom pojednávaní (§ 252 ods. 3 Tr. por.).

V predmetnom prípade z už uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že sudca nemal splnené zákonné podmienky pre uloženie poriadkovej pokuty v zmysle § 70 ods. 1 Tr. por., a preto sťažnosťou obžalovaného napadnuté uznesenie zrušil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. októbra 2014

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová